

श्रीमद् भागवत रसिक कुटुंब

श्रीपुरुषोत्तमसहस्रनामस्तोत्रम्

विनियोगः

पुराणपुरुषो विष्णुः(फ्) पुरुषोत्तम उच्यते ।
नाम्नां(म्) सहस्रं(वँ) वक्ष्यामि तस्य भागवतोद्धृतम् ॥ 1 ॥

(एतन्माहात्म्यम्)

यस्य प्रसादाद्वागीशाः(फ्), प्रजेशा विभवोन्नताः ।
क्षुद्रा अपि भवन्त्याशु, श्रीकृष्णं(न्) तं(न्) नतोऽस्म्यहम् ॥ 2 ॥

अनन्ता एव कृष्णस्य, लीला नामप्रवर्तिकाः ।
उक्ता भागवते गूढाः(फ्), प्रकटा अपि कुत्रचित् ॥ 3 ॥

अतस्तानि प्रवक्ष्यामि, नामानि मुरवैरिणः ।
सहस्रं(यँ) यैस्तु पठितैः(फ्), पठितं(म्) स्याच्छुक्तामृतम् ॥ 4 ॥

कृष्णनामसहस्रस्य, ऋषिरग्निर्निरूपितः ।
गायत्री च तथा छन्दो, देवता पुरुषोत्तमः ॥ 5 ॥

विनियोगः(स्) समस्तेषु, पुरुषार्थेषु वै मतः ।
बीजं(म्) भक्तप्रियः(श्) शक्तिः(स्), सत्यवागुच्यते हरिः ॥ 6 ॥

भक्तोद्धरणयत्नस्तु, मन्त्रोऽत्र परमो मतः ।
अवतारितभक्तां(म्)शः(ख), कीलकं(म्) परिकीर्तितम् ॥ 7 ॥
अस्त्रं(म्) सर्वसमर्थश्च ,गोविन्दः(ख) कवचं(म्) मतम् ।
पुरुषो ध्यानमत्रोक्तं, सिद्धिः(श) शरणसं(म्)स्मृतिः ॥ 8 ॥

प्रथमस्कंधीयनामानि

(अधिकारलीला)

श्रीकृष्णः(स) सच्चिदानन्दो, नित्यलीलाविनोदकृत् ।
सर्वागमविनोदी च, लक्ष्मीशः(श) पुरुषोत्तमः ॥ 9 ॥

आदिकालः(स) सर्वकालः(ख), कालात्मा माययावृतः ।
भक्तोद्धारप्रयत्नात्मा, जगत्कर्ता जगन्मयः ॥ 10 ॥

नामलीलापरो विष्णुर्- व्यासात्मा शुकमोक्षदः ।
व्यापिवैकुण्ठदाता च, श्रीमद्भागवतागमः ॥ 11 ॥

शुकवागमृताब्धीन्दुः(श), शौनकाद्यखिलेष्टदः ।
भक्तिप्रवर्तकस्ताता, व्यासचिन्ताविनाशकः ॥ 12 ॥

सर्वसिद्धान्तवागात्मा, नारदाद्यखिलेष्टदः ।
अन्तरात्मा ध्यानगम्यो, भक्तिरत्नप्रदायकः ॥ 13 ॥

मुक्तोपसृप्यः(फ) पूर्णात्मा, मुक्तानां(म्) रतिवर्धनः ।
भक्तकार्यैकनिरतो, द्रौण्यस्त्रविनिवारकः ॥ 14 ॥

भक्तस्मयप्रणेता च, भक्तवाक्परिपालकः ।

ब्रह्मण्यदेवो धर्मात्मा, भक्तानां(ञ) च परीक्षकः ॥ 15 ॥

आसन्नहितकर्ता च, मायाहितकरः(फ्) प्रभुः ।

उत्तराप्राणदाता च, ब्रह्मास्त्रविनिवारकः ॥ 16 ॥

सर्वतः(फ्) पाणवपतिः(फ्), परीक्षिच्छुद्धिकारणम् ।

गूढात्मा सर्ववेदेषु, भक्तैकहृदयङ्गमः ॥ 17 ॥

कुन्तीस्तुत्यः(फ्) प्रसन्नात्मा, परमाद्भुतकार्यकृत् ।

भीष्ममुक्तिप्रदः(स्) स्वामी, भक्तमोहनिवारकः ॥ 18 ॥

सर्वावस्थासु सं(म्)सेव्यः(स्), समः(स्) सुखहितप्रदः ।

कृतकृत्यः(स्) सर्वसाक्षी, भक्तश्रीरतिवर्धनः ॥ 19 ॥

सर्वसौभाग्यनिलयः(फ्), परमाश्चर्यरूपधृक् ।

अनन्यपुरुषस्वामी, द्वारकाभाग्यभाजनम् ॥ 20 ॥

बीजसं(म्)स्कारकर्ता च, परीक्षिज्ज्ञानपोषकः ।

सर्वत्रपूर्णगुणकः(स्), सर्वभूषणभूषितः ॥ 21 ॥

सर्वलक्षणदाता च, धृतराष्ट्रविमुक्तिदः ।

सन्मार्गरक्षको नित्यं(वँ), विदुरप्रीतिपूरकः ॥ 22 ॥

लीलाव्यामोहकर्ता च, कालधर्मप्रवर्तकः ।

पाण्डवानां मोक्षदाता, परीक्षिद्भाग्यवर्धनः ॥ 23 ॥

कलिनिग्रहकर्ता च, धर्मादीनां(ञ) च पोषकः ।

सत्सङ्गज्ञानहेतुश्च, श्रीभागवतकारणम् ॥ 24 ॥

द्वितीयस्कंधीयनामानि

(ज्ञान-साधन-लीला)

प्राकृतादृष्टमार्गश्च, श्रोतव्यः(स) सकलागमैः ।
कीर्तितव्यः(श) शुद्धभावैः(स), स्मर्तव्यश्चात्मवित्तमैः ॥ 25 ॥

अनेकमार्गकर्ता च, नानाविधगतिप्रदः ।
पुरुषः(स) सकलाधारः(स), सत्त्वैकनिलयात्मभूः ॥ 26 ॥

सर्वध्येयो योगगम्यो, भक्तिग्राह्यः(स) सुरप्रियः ।
जन्मादिसार्थककृतिर्- लीलाकर्ता पतिः(स) सताम् ॥ 27 ॥

आदिकर्ता तत्त्वकर्ता, सर्वकर्ता विशारदः ।
नानावतारकर्ता च, ब्रह्माविर्भावकारणम् ॥ 28 ॥

दशलीलाविनोदी च, नानासृष्टिप्रवर्तकः ।
अनेककल्पकर्ता च, सर्वदोषविवर्जितः ॥ 29 ॥

तृतीयस्कंधीय नामानि

(सर्गलीला)

वैराग्यहेतुस्तीर्थात्मा, सर्वतीर्थफलप्रदः ।
तीर्थशुद्धैकनिलयः(स), स्वमार्गपरिपोषकः ॥ 30 ॥

तीर्थकीर्तिर्भक्तगम्यो, भक्तानुशयकार्यकृत् ।
भक्ततुल्यः(स) सर्वतुल्यः(स), स्वेच्छासर्वप्रवर्तकः ॥ 31 ॥

गुणातीतोऽनवद्यात्मा, सर्गलीलाप्रवर्तकः ।
साक्षात्सर्वजगत्कर्ता, महदादिप्रवर्तकः ॥ 32 ॥

मायाप्रवर्तकः(स्) साक्षी, मायारतिविवर्धनः ।
आकाशात्मा चतुर्मूर्तिश्- चतुर्धाभूतभावनः ॥ 33 ॥

रजः(फ्)प्रवर्तको ब्रह्मा, मरीच्यादिपितामहः ।
वेदकर्ता यज्ञकर्ता, सर्वकर्ताऽमितात्मकः ॥ 34 ॥

अनेकसृष्टिकर्ता च, दशधासृष्टिकारकः ।
यज्ञाङ्गो यज्ञवाराहो, भूधरो भूमिपालकः ॥ 35 ॥

सेतुर्विधरणो जैत्रो, हिरण्याक्षान्तकः(स्) सुरः ।
दितिकश्यपकामैक- हेतुसृष्टिप्रवर्तकः ॥ 36 ॥

देवाभयप्रदाता च, वैकुण्ठाधिपतिर्महान् ।
सर्वगर्वप्रहारी च, सनकाद्यखिलार्थदः ॥ 37 ॥

सर्वाश्वासनकर्ता च, भक्ततुल्याहवप्रदः ।
काललक्षणहेतुश्च, सर्वार्थज्ञापकः(फ्) परः ॥ 38 ॥

भक्तोन्नतिकरः(स्) सर्व- प्रकारसुखदायकः ।
नानायुद्धप्रहरणो, ब्रह्माशापविमोचकः ॥ 39 ॥

पुष्टिसर्गप्रणेता च, गुणसृष्टिप्रवर्तकः ।
कर्दमेष्टप्रदाता च, देवहृत्यखिलार्थदः ॥ 40 ॥

शुक्लनारायणः(स्) सत्यः(ख्), कालधर्मप्रवर्तकः ।
ज्ञानावतारः(श्) शान्तात्मा, कपिलः(ख्) कालनाशकः ॥ 41 ॥

त्रिगुणाधिपतिः(स्) साङ्ख्य- शास्त्रकर्ता विशारदः ।

सर्गद्रूषणहारी च, पुष्टिमोक्षप्रवर्तकः ॥42॥

लौकिकानन्ददाता च, ब्रह्मानन्दप्रवर्तकः ।

भक्तिसिद्धान्तवक्ता च, सगुणज्ञानदीपकः ॥43॥

आत्मप्रदः(फ़) पूर्णकामो, योगात्मा योगभावितः ।

जीवन्मुक्तिप्रदः(श) श्रीमान्- श्रद्धाभक्तिप्रवर्तकः ॥44॥

कालसामर्थ्यदाता च, कालदोषनिवारकः ।

गर्भोत्तमज्ञानदाता, कर्ममार्गनियामकः ॥45॥

सर्वमार्गनिराकर्ता, भक्तिमार्गैकपोषकः ।

सिद्धिहेतुः(स) सर्वहेतु(स) , सर्वाश्चर्यैककारणम् ॥46॥

चेतनाचेतनपतिः(स), समुद्रपरिपूजितः ।

सांख्याचार्यस्तुतः(स) सिद्ध- पूजितः(स) सर्वपूजितः ॥47॥

चतुर्थस्कन्धीयनामानि

विसर्गलीला

विसर्गकर्ता सर्वेशः(ख), कोटिसूर्यसमप्रभः ।

अनन्तगुणगम्भीरो महापुरुषपूजितः ॥48॥

अनन्तसुखदाता च, ब्रह्मकोटिप्रजापतिः ।

सुधाकोटिस्वास्थ्यहेतुः(ख), कामधुक्कोटिकामदः ॥49॥

समुद्रकोटिगम्भीरस्- तीर्थकोटिसमाह्वयः ।

सुमेरुकोटिनिष्कम्पः(ख) कोटिब्रह्माण्डविग्रहः ॥50॥

कोट्यश्वमेधपापघ्नो, वायुकोटिमहाबलः ।
कोटीन्दुजगदानन्दी, शिवकोटिप्रसादकृत् ॥51॥

सर्वसद्गुणमाहात्म्यः(स्), सर्वसद्गुणभाजनम् ।
मन्वादिप्रेरको धर्मो, यज्ञनारायणः(फ्) परः ॥52॥

आकूतिसूनुर्देवेन्द्रो, रुचिजन्माभयप्रदः ।
दक्षिणापतिरोजस्वी, क्रियाशक्तिः(फ्) परायणः ॥53॥

दत्तात्रेयो योगपति- योगमार्गप्रवर्तकः ।
अनसूयागर्भरत्न- मृषिवंशविवर्धनः ॥54॥

गुणत्रयविभागज्ञश्- चतुर्वर्गविशारदः ।
नारायणो धर्मसूनुर्- मूर्तिपुण्ययशस्करः ॥55॥

सहस्रकवचच्छेदी , तपः(स्)सारो नरप्रियः ।
विश्वानन्दप्रदः(ख) कर्म- साक्षी भारतपूजितः ॥56॥

अनन्ताद्भुतमाहात्म्यो, बदरीस्थानभूषणम् ।
जितकामो जितक्रोधो, जितसङ्गो जितेन्द्रियः ॥57॥

उर्वशीप्रभवः(स्) स्वर्ग- सुखदायी स्थितिप्रदः ।
अमानी मानदो गोप्ता, भगवच्छास्त्रबोधकः ॥58॥

ब्रह्मादिवन्द्यो हंसश्रीर्- मायावैभवकारणम् ।
विविधानन्तसर्गात्मा, विश्वपूरणतत्परः ॥ 59॥

यज्ञजीवनहेतुश्च, यज्ञस्वामीष्टबोधकः ।

नानासिद्धान्तगम्यश्च, सप्ततन्तुश्च षड्गुणः ॥ 60 ॥

प्रतिसर्गजगत्कर्ता, नानालीलाविशारदः ।
ध्रुवप्रियो ध्रुवस्वामी, चिन्तिताधिकदायकः ॥ 61 ॥

दुर्लभानन्तफलदो, दयानिधिरमित्रहा ।
अङ्गस्वामी कृपासारो, वैन्यो भूमिनियामकः ॥ 62 ॥

भूमिदोग्धा प्रजाप्राण- पालनैकपरायणः ।
यशोदाता ज्ञानदाता, सर्वधर्मप्रदर्शकः ॥ 63 ॥

पुरञ्जनो जगन्मित्रं(वँ), विसर्गान्तप्रदर्शकः ।
प्रचेतसां पतिश्चित्र- भक्तिहेतुर्जनार्दनः ॥ 64 ॥

पंचमस्कंधीयनामानि

(स्थानलीला)

स्मृतिहेतुब्रह्मभाव- सायुज्यादिप्रदः(श्) शुभः ।
विजयी स्थितिलीलाब्धि- रच्युतो विजयप्रदः ॥ 65 ॥

स्वसामर्थ्यप्रदो भक्त- कीर्तिहेतुरधोक्षजः ।
प्रियव्रतप्रियस्वामी, स्वेच्छावादविशारदः ॥ 66 ॥
सङ्ग्यगम्यः(स्) स्वप्रकाशः(स्), सर्वसङ्गविवर्जितः ।
इच्छायां(ञ्) च समर्यादस्- त्यागमात्रोपलम्भनः ॥ 67 ॥

अचिन्त्यकार्यकर्ता च, तर्कागोचरकार्यकृत् ।
शृङ्गाररसमर्यादा, आग्रीधरसभाजनम् ॥ 68 ॥

नाभीष्टपूरकः(ख) कर्म- मर्यादादर्शनोत्सुकः ।

सर्वरूपोऽद्भुततमो, मर्यादापुरुषोत्तमः ॥ 69 ॥

सर्वरूपेषु सत्यात्मा, कालसाक्षी शशिप्रभः ।

मेरुदेवीव्रतफल- मृषभो भगलक्षणः ॥ 70 ॥

जगत्सन्तर्पको मेघ- रूपी देवेन्द्रदर्पहा ।

जयन्तीपतिरत्यन्त- प्रमाणाशेषलौकिकः ॥ 71 ॥

शतधान्यस्तभूतात्मा, शतानन्दो गुणप्रसूः ।

वैष्णवोत्पादनपरः(स्), सर्वधर्मोपदेशकः ॥ 72 ॥

परहंसक्रियागोप्ता, योगचर्याप्रदर्शकः ।

चतुर्थाश्रमनिर्णेता, सदानन्दशरीरवान् ॥ 73 ॥

प्रदर्शितान्यधर्मश्च, भरतस्वाम्यपारकृत् ।

यथावत्कर्मकर्ता च, सङ्गानिष्टप्रदर्शकः ॥ 74 ॥

आवश्यकपुनर्जन्म- कर्ममार्गप्रदर्शकः ।

यज्ञरूपमृगः(श्) शान्तः(स्), सहिष्णुः(स्) सत्पराक्रमः ॥ 75 ॥

रहूगणगतिज्ञश्च, रहूगणविमोचकः ।

भवाटवीतत्त्ववक्ता, बहिर्मुखहिते रतः ॥ 76 ॥

गयस्वामी स्थानवंश- कर्ता स्थानविभेदकृत् ।

पुरुषावयवो भूमि- विशेषविनिरूपकः ॥ 77 ॥

जम्बूद्वीपपतिर्मेरु- नाभिपद्मरुहाश्रयः ।

नानाविभूतिलीलाढ्यो, गङ्गोत्पत्तिनिदानकृत् ॥ 78 ॥

गङ्गामाहात्म्यहेतुश्च, गङ्गारूपोऽतिगूढकृत् ।
वैकुण्ठदेहहेत्वम्बु- जन्मकृत् सर्वपावनः ॥ 79 ॥

शिवस्वामी शिवोपास्यो, गूढः(स्) सङ्कर्षणात्मकः ।
स्थानरक्षार्थमत्स्यादि- रूपः(स्) सर्वैकपूजितः ॥ 80 ॥

उपास्यनानारूपात्मा, ज्योतीरूपो गतिप्रदः ।
सूर्यनारायणो वेद- कान्तिरुज्ज्वलवेषधृक् ॥ 81 ॥

हंसोऽन्तरिक्षगमनः(स्), सर्वप्रसवकारणम् ।
आनन्दकर्ता वसुदो, बुधो वाक्पतिरुज्ज्वलः ॥ 82 ॥

कालात्मा कालकालश्च, कालच्छेदकदुत्तमः ।
शिशुमारः(स्) सर्वमूर्ति- राधिदैविकरूपधृक् ॥ 83 ॥

अनन्तसुखभोगाढ्यो, विवरैश्वर्यभाजनम् ।
सङ्कर्षणो दैत्यपतिः(स्), सर्वाधारो बृहद्वपुः ॥ 84 ॥

अनन्तनरकच्छेदी, स्मृतिमात्रार्तिनाशनः ।
सर्वानुग्रहकर्ता च, मर्यादाभिन्नशास्त्रकृत् ॥ 85 ॥

षष्ठस्कंधीयनामानि

(पोषण-पुष्टि-लीला)

कालान्तकभयच्छेदी, नामसामर्थ्यरूपधृक् ।
उद्धारानर्हगोप्तात्मा, नामादिप्रेरकोत्तमः ॥ 86 ॥

अजामिलमहादुष्ट- मोचकोऽघविमोचकः ।

धर्मवक्ताऽक्लिष्टवक्ता, विष्णुधर्मस्वरूपधृक् ॥ 87 ॥

सन्मार्गप्रेरको धर्ता, त्यागहेतुरधोक्षजः ।
वैकुण्ठपुरनेता च, दाससं(वँ) वृद्धिकारकः ॥ 88 ॥

दक्षप्रसादकृद्धस्स- गुह्यस्तुतिविभावनः ।
स्वाभिप्रायप्रवक्ता च, मुक्तजीवप्रसूतिकृत् ॥ 89 ॥

नारदप्रेरणात्मा च, हर्यश्वब्रह्मभावनः ।
शबलाश्वहितो गूढ- वाक्यार्थज्ञापनक्षमः ॥ 90 ॥

गूढार्थज्ञापनः(स) सर्व- मोक्षानन्दप्रतिष्ठितः ।
पुष्टिप्ररोहहेतुश्च, दासैकज्ञातहृद्गतः ॥ 91 ॥

शान्तिकर्ता सुहितकृत्- स्त्रीप्रसूः(स) सर्वकामधुक् ।
पुष्टिवम्शाप्रणेता च, विश्वरूपेष्टदेवता ॥ 92 ॥

कवचात्मा पालनात्मा, वर्मोपचितिकारणम् ।
विश्वरूपशिरश्छेदी, त्वाष्ट्रयज्ञविनाशकः ॥ 93 ॥

वृत्रस्वामी वृत्रगम्यो, वृत्रव्रतपरायणः ।
वृत्रकीर्तिवृत्रमोक्षो, मघवत्प्राणरक्षकः ॥ 94 ॥

अश्वमेधहविर्भोक्ता, देवेन्द्रामीवनाशकः ।
संसारमोचकश्चित्र- केतुबोधनतत्परः ॥ 95 ॥

मन्त्रसिद्धिः(स) सिद्धिहेतुः(स), सुसिद्धिफलदायकः ।
महादेवतिरस्कर्ता , भक्तपूर्वार्थनाशकः ॥ 96 ॥

देवब्राह्मणविद्वेष- वैमुख्यज्ञापकः(श) शिवः ।
आदित्यो दैत्यराजश्च, महत्पतिरचिन्त्यकृत् ॥ 97 ॥

सप्तमस्कंधीय नामानि (ऊतिलीला)

मरुतां(म्) भेदकस्त्राता, व्रतात्मा पुम्प्रसूतिकृत् ।
कर्मात्मा वासनात्मा च, ऊतिलीलापरायणः ॥ 98 ॥

समदैत्यसुरः(स्) स्वात्मा, वैषम्यज्ञानसंश्रयः ।
देहाद्युपाधिरहितः(स्), सर्वज्ञः(स्) सर्वहेतुविद् ॥ 99 ॥

ब्रह्मवाक्स्थापनपरः(स्), स्वजन्मावधिकार्यकृत् ।
सदसद्वासनाहेतुस्- त्रिसत्यो भक्तमोचकः ॥ 100 ॥
हिरण्यकशिपुद्वेषी, प्रविष्टात्माऽतिभीषणः ।
शान्तिज्ञानादिहेतुश्च, प्रह्लादोत्पत्तिकारणम् ॥ 101 ॥

दैत्यसिद्धान्तसद्वक्ता, तपः(स्)सार उदारधीः ।
दैत्यहेतुप्रकटनो, भक्तिचिह्नप्रकाशकः ॥ 102 ॥

सद्ग्वेषहेतुः(स्) सद्ग्वेष- वासनात्मा निरन्तरः ।
नैष्ठुर्यसीमा प्रह्लाद- वत्सलः(स्) सङ्गदोषहा ॥ 103 ॥

महानुभावः(स्) साकारः(स्), सर्वाकारः(फ्) प्रमाणभूः ।
स्तम्भप्रसूतिर्नृहरिर्- नृसिंहो भीमविक्रमः ॥ 104 ॥

विकटास्यो ललज्जिह्वो, नखशस्त्रो जवोत्कटः ।

हिरण्यकशिपुच्छेदी, क्रूरदैत्यविनाशकः ॥ 105 ॥

सिं(म)हासनस्थः(ख) क्रोधात्मा, लक्ष्मीभयविवर्धनः ।

ब्रह्माद्यत्यन्तभयभू- रपूर्वाचिन्त्यरूपधृक् ॥ 106 ॥

भक्तैकशान्तहृदयो, भक्तस्तुत्यः(स) स्तुतिप्रियः ।

भक्ताङ्गलेहनोद्धूत- क्रोधपुङ्जः(फ) प्रशान्तधीः ॥ 107 ॥

स्मृतिमात्रभयत्राता, ब्रह्मबुद्धिप्रदायकः ।

गोरूपधार्यमृतपाः(श), शिवकीर्तिविवर्धनः ॥ 108 ॥

धर्मात्मा सर्वकर्मात्मा, विशेषात्माऽऽश्रयप्रभुः ।

सं(म)सारमग्नस्वोद्धर्ता, सन्मार्गाखिलतत्त्ववाक् ॥ 109 ॥

अष्टमस्कन्धीय नामानि

मन्वन्तरलीला

आचारात्मा सदाचारो, मन्वन्तरविभावनः ।

स्मृत्याऽशेषाशुभहरो, गजेन्द्रस्मृतिकारणम् ॥ 110 ॥

जातिस्मरणहेत्वैक- पूजाभक्तिस्वरूपदः ।

यज्ञो भयान्मनुत्राता, विभुर्ब्रह्मव्रताश्रयः ॥ 111 ॥

सत्यसेनो दुष्टघाती, हरिर्गजविमोचकः ।

वैकुण्ठो लोककर्ता च, अजितोऽमृतकारणम् ॥ 112 ॥

उरुक्रमो भूमिहर्ता, सार्वभौमो बलिप्रियः ।

विभुः(स) सर्वहितैकात्मा, विष्वक्सेनः(श) शिवप्रियः ॥ 113 ॥

धर्मसेतुर्लोकधृतिः(स), सुधर्मान्तरपालकः ।

उपहर्ता योगपतिर्- बृहद्भानुः(ख) क्रियापतिः ॥ 114 ॥

चतुर्दशप्रमाणात्मा, धर्मो मन्वादिबोधकः ।
लक्ष्मीभोगैकनिलयो, देवमन्त्रप्रदायकः ॥ 115 ॥

दैत्यव्यामोहकः(स्) साक्षाद् - गरुडस्कन्धसं(म्)श्रयः ।
लीलामन्दरधारी च, दैत्यवासुकिपूजितः ॥ 116 ॥

समुद्रोन्मथनायत्तोऽ- विघ्नकर्ता स्ववाक्यकृत् ।
आदिकूर्मः(फ्) पवित्रात्मा, मन्दराघर्षणोत्सुकः ॥ 117 ॥

श्वसैजदब्धिवावीचिः(ख), कल्पान्तावधिकार्यकृत् ।
चतुर्दशमहारत्नो, लक्ष्मीसौभाग्यवर्धनः ॥ 118 ॥

धन्वन्तरिः(स्) सुधाहस्तो, यज्ञभोक्ताऽऽर्तिनाशनः ।
आयुर्वेदप्रणेता च, देवदैत्याखिलार्चितः ॥ 119 ॥

बुद्धिव्यामोहको देव- कार्यसाधनतत्परः ।
स्त्रीरूपो मायया वक्ता, दैत्यान्तः(ख)करणप्रियः ॥ 120 ॥

पायितामृतदेवां(म्)शो, युद्धहेतुस्मृतिप्रदः ।
सुमालिमालिवधकृन्- माल्यवत्प्राणहारकः ॥ 121 ॥

कालनेमिशिरश्छेदी, दैत्ययज्ञविनाशकः ।
इन्द्रसामर्थ्यदाता च, दैत्यशेषस्थितिप्रियः ॥ 122 ॥

शिवव्यामोहको मायी, भृगुमन्त्रस्वशक्तिदः ।
बलिजीवनकर्ता च, स्वर्गहेतुर्व्रतार्चितः ॥ 123 ॥

अदित्यानन्दकर्ता च, कश्यपादितिसम्भवः ।
उपेन्द्र इन्द्रावरजो, वामनब्रह्मरूपधृक् ॥ 124 ॥

ब्रह्मादिसेवितवपुर्- यज्ञपावनतत्परः ।
याज्ञोपदेशकर्ता च, ज्ञापिताशेषसं(म्)स्थितिः ॥ 125 ॥

सत्यार्थप्रेरकः(स्) सर्व - हर्ता गर्वविनाशकः ।
त्रिविक्रमस्त्रिलोकात्मा, विश्वमूर्तिः(फ्) पृथुश्रवाः ॥ 126 ॥

पाशबद्धबलिः(स्) सर्व- दैत्यपक्षोपमर्दकः ।
सुतलस्थापितबलिः(स्), स्वर्गाधिकसुखप्रदः ॥ 127 ॥

कर्मसम्पूर्तिकर्ता च, स्वर्गसं(म्)स्थापितामरः ।
ज्ञातत्रिविधधर्मात्मा, महामीनोऽब्धिसं(म्)श्रयः ॥ 128 ॥

सत्यव्रतप्रियो गोप्ता, मत्स्यमूर्तिधृतश्रुतिः ।
शृङ्गबद्धधृतक्षोणिः(स्), सर्वार्थज्ञापको गुरुः ॥ 129 ॥

नवमस्कन्धी यनामानि

ईशानुकथालीला

ईशसेवकलीलात्मा, सूर्यवं(म्)शप्रवर्तकः ।
सोमवं(म्)शोद्धवकरो, मनुपुत्रगतिप्रदः ॥ 130 ॥

अम्बरीषप्रियः(स्) साधुर्- दुर्वासागर्वनाशकः ।
ब्रह्मशापोपसं(म्)हर्ता, भक्तकीर्तिविवर्धनः ॥ 131 ॥

इक्ष्वाकुवं(म्)शजनकः(स्), सगराद्यखिलार्थदः ।

भगीरथमहायत्नो, गङ्गाधौताङ्घ्रिपङ्कजः ॥ 132 ॥

ब्रह्मस्वामी शिवस्वामी, सगरात्मजमुक्तिदः ।
खट्वाङ्गमोक्षहेतुश्च, रघुवं(म्)शविवर्धनः ॥ 133 ॥

रघुनाथो रामचन्द्रो, रामभद्रो रघुप्रियः ।
अनन्तकीर्तिः(फ्) पुण्यात्मा, पुण्यश्लोकैकभास्करः ॥ 134 ॥

कोशलेन्द्रः(फ्) प्रमाणात्मा, सेव्यो दशरथात्मजः ।
लक्ष्मणो भरतश्चैव, शत्रुघ्नो व्यूहविग्रहः ॥ 135 ॥

विश्वामित्रप्रियो दान्तस्- ताडकावधमोक्षदः ।
वायव्यास्त्राब्धिनिक्षिप्त- मारीचश्च सुबाहुहा ॥ 136 ॥

वृषध्वजधनुर्भङ्ग- प्राप्तसीतामहोत्सवः ।
सीतापतिर्भृगुपतिर्- गर्वपर्वतनाशकः ॥ 137 ॥

अयोध्यास्थमहाभोग- युक्तलक्ष्मीविनोदवान् ।
कैकेयीवाक्यकर्ता च, पितृवाक्परिपालकः ॥ 138 ॥
वैराग्यबोधकोऽनन्य - सात्त्विकस्थानबोधकः ।
अहल्यादुःखहारी च, गुहस्वामी सलक्ष्मणः ॥ 139 ॥

चित्रकूटप्रियस्थानो, दण्डकारण्यपावनः ।
शरभङ्गसुतीक्ष्णादि- पूजितोऽगस्त्यभाग्यभूः ॥ 140 ॥

ऋषिसम्प्रार्थितकृतिर्- विराधवधपण्डितः ।
छिन्नशूर्पणखानासः(ख), खरदूषणघातकः ॥ 141 ॥

एकबाणहतानेक- सहस्रबलराक्षसः ।
मारीचघाती नियत- सीतासम्बन्धशोभितः ॥ 142 ॥

सीतावियोगव्यग्रश्च, जटायुर्वधमोक्षदः ।
शबरीपूजितो भक्त- हनुमत्प्रमुखावृतः ॥ 143 ॥

दुन्दुभ्यस्थिप्रहरणः(स्), सप्ततालविभेदनः ।
सुग्रीवराज्यदो वालि- घाती सागरशोषणः ॥ 144 ॥

सेतुबन्धनकर्ता च, विभीषणहितप्रदः ।
रावणादिशिरश्छेदी, राक्षसाघौघनाशकः ॥ 145 ॥

सीताऽभयप्रदाता च, पुष्पकागमनोत्सुकः ।
अयोध्यापतिरत्यन्त- सर्वलोकसुखप्रदः ॥ 146 ॥

मथुरापुरनिर्माता, सुकृतज्ञस्वरूपदः ।
जनकज्ञानगम्यश्च, ऐलान्तप्रकटश्रुतिः ॥ 147 ॥

हैहयान्तकरो रामो, दुष्टक्षत्रविनाशकः ।
सोमवं(म्)शहितैकात्मा, यदुवं(म्)शविवर्धनः ॥ 148 ॥

दशमस्कंधीय- पूर्वार्धनामानि

निरोधलीला

परब्रह्मावतरणः(ख्), केशवः(ख्) क्लेशनाशनः ।
भूमिभारावतरणो, भक्तार्थाखिलमानसः ॥ 149 ॥

सर्वभक्तनिरोधात्मा, लीलानन्तनिरोधकृत् ।

भूमिष्ठपरमानन्दो, देवकीशुद्धिकारणम् ॥ 150 ॥

वसुदेवज्ञाननिष्ठ- समजीवनिवारकः ।
सर्ववैराग्यकरण - स्वलीलाधारसाधकः ॥ 151 ॥

मायाज्ञापनकर्ता च, शेषसम्भारसम्भृतिः ।
भक्तक्लेशपरिज्ञाता, तन्निवारणतत्परः ॥ 152 ॥

आविष्टवसुदेवां(म्)शो, देवकीगर्भभूषणम् ।
पूर्णतेजोमयः(फ्) पूर्णः(ख), कं(म्)साधृष्यप्रतापवान् ॥ 153 ॥

विवेकज्ञानदाता च, ब्रह्माद्यखिलसं(म्)स्तुतः ।
सत्यो जगत्कल्पतरुर्- नानारूपविमोहनः ॥ 154 ॥

भक्तिमार्गप्रतिष्ठाता, विद्वन्मोहप्रवर्तकः ।
मूलकालगुणद्रष्टा, नयनानन्दभाजनम् ॥ 155 ॥

वसुदेवसुखाब्धिश्च, देवकीनयनामृतम् ।
पितृमातृस्तुतः(फ्) पूर्व- सर्ववृत्तान्तबोधकः ॥ 156 ॥

गोकुलागतिलीलाप्त- वसुदेवकरस्थितिः ।
सर्वेशत्वप्रकटनो, मायाव्यत्ययकारकः ॥ 157 ॥
ज्ञानमोहितदुष्टेशः(फ्), प्रपञ्चास्मृतिकारणम् ।
यशोदानन्दनो नन्द- भाग्यभूगोकुलोत्सवः ॥ 158 ॥

नन्दप्रियो नन्दसूनुर्- यशोदायाः(स्) स्तनन्धयः ।
पूतनासुपयः(फ्) पाता, मुग्धभावातिसुन्दरः ॥ 159 ॥

सुन्दरीहृदयानन्दो, गोपीमन्त्राभिमन्त्रितः ।
गोपालाश्चर्यरसकृत्, शकटासुरखण्डनः ॥ 160 ॥

नन्दव्रजजनानन्दी, नन्दभाग्यमहोदयः ।
तृणावर्तवधोत्साहो, यशोदाज्ञानविग्रहः ॥ 161 ॥

बलभद्रप्रियः(ख) कृष्णः(स), सङ्कर्षणसहायवान् ।
रामानुजो वासुदेवो, गोष्ठाङ्गणगतिप्रियः ॥ 162 ॥

किङ्किणीरवभावज्ञो, वत्सपुच्छावलम्बनः ।
नवनीतप्रियो गोपी- मोहसं(म्)सारनाशकः ॥ 163 ॥

गोपबालकभावज्ञश्- चौर्यविद्याविशारदः ।
मृत्स्नाभक्षणलीलास्य- माहात्म्यज्ञानदायकः ॥ 164 ॥

धराद्रोणप्रीतिकर्ता, दधिभाण्डविभेदनः ।
दामोदरो भक्तवश्यो, यमलार्जुनभञ्जनः ॥ 165 ॥

बृहद्वनमहाश्चर्यो, वृन्दावनगतिप्रियः ।
वत्सघाती बालकेलिर्- बकासुरनिषूदनः ॥ 166 ॥

अरण्यभोक्ताऽप्यथवा, बाललीलापरायणः ।
प्रोत्साहजनकश्चैव- मघासुरनिषूदनः ॥ 167 ॥

व्यालमोक्षप्रदः(फ) पुष्टो, ब्रह्ममोहप्रवर्धनः ।
अनन्तमूर्तिः(स) सर्वात्मा, जङ्गमस्थावराकृतिः ॥ 168 ॥

ब्रह्ममोहनकर्ता च, स्तुत्य आत्मा सदाप्रियः ।

पौगण्डलीलाभिरतिर्- गोचारणपरायणः ॥ 169 ॥

वृन्दावनलतागुल्म- वृक्षरूपनिरूपकः ।
नादब्रह्मप्रकटनो, वयः(फ्)प्रतिकृतिस्वनः ॥ 170 ॥

बर्हिन्त्यानुकरणो, गोपालानुकृतिस्वनः ।
सदाचारप्रतिष्ठाता, बलश्रमनिराकृतिः ॥ 171 ॥

तरुमूलकृताशेष- तल्पशायी सखिस्तुतः ।
गोपालसेवितपदः(श), श्रीलालितपदाम्बुजः ॥ 172 ॥

गोपसम्प्रार्थितफला- दाननाशितधेनुकः ।
कालीयफणिमाणिक्य- रञ्जितश्रीपदाम्बुजः ॥ 173 ॥

दृष्टिसङ्जीविताशेष- गोपगोगोपिकाप्रियः ।
लीलासम्पीतदावाग्निः(फ्), प्रलम्बवधपण्डितः ॥ 174 ॥

दावाग्न्यावृतगोपाल- दृष्ट्याच्छादनवह्निपः ।
वर्षाशरद्विभेतिश्रीर्- गोपिकामप्रबोधकः ॥ 175 ॥

गोपीरत्नस्तुताशेष- वेणुवाद्यविशारदः ।
कात्यायनीव्रतव्याज- सर्वभावाश्रिताङ्गनः ॥ 176 ॥

सत्सङ्गतिस्तुतिव्याजस्- तुतवृन्दावनाङ्घ्रिपः ।
गोपक्षुच्छान्तिसं(वँ)व्याज- विप्रभार्याप्रसादकृत् ॥ 177 ॥

हेतुप्राप्तेन्द्रयागस्व- कार्यगोसवबोधकः ।
शैलरूपकृताशेष- रसभोगसुखावहः ॥ 178 ॥

लीलागोवर्धनोद्धार- पालितस्वव्रजप्रियः ।
गोपस्वच्छन्दलीलार्थ- गर्गवाक्यार्थबोधकः ॥ 179 ॥

इन्द्रधेनुस्तुतिप्राप्त- गोविन्देन्द्राभिधानवान् ।
व्रतादिधर्मसं(म्)सक्त - नन्दक्लेशविनाशकः ॥ 180 ॥

नन्दादिगोपमात्रेष्ट- वैकुण्ठगतिदायकः ।
वेणुवादस्मरक्षोभ- मत्तगोपीविमुक्तिदः ॥ 181 ॥

सर्वभावप्राप्तगोपी- सुखसं(वँ)वर्धनक्षमः ।
गोपीगर्वप्रणाशार्थ- तिरोधानसुखप्रदः ॥ 182 ॥

कृष्णभावव्याप्तविश्व- गोपीभावितवेशधृक् ।
राधाविशेषसम्भोग- प्राप्तदोषनिवारकः ॥ 183 ॥

परमप्रीतिसङ्गीत- सर्वादभुतमहागुणः ।
मानापनोदनाक्रन्द- गोपीदृष्टिमहोत्सवः ॥ 184 ॥

गोपिकाव्याप्तसर्वाङ्गः(स्), स्त्रीसम्भाषाविशारदः ।
रासोत्सवमहासौख्य- गोपीसम्भोगसागरः ॥ 185 ॥

जलस्थलरतिव्याप्त- गोपीदृष्ट्याभिपूजितः ।
शास्त्रानपेक्षकामैक- मुक्तिद्वारविवर्धनः ॥ 186 ॥

सुदर्शनमहासर्प - ग्रस्तनन्दविमोचकः ।
गीतमोहितगोपीधृक्- शङ्खचूडविनाशकः ॥ 187 ॥

गुणसङ्गीतसन्तुष्टिर्- गोपीसं(म्)सारविस्मृतिः ।

अरिष्टमथनो दैत्य- बुद्धिव्यामोहकारकः ॥ 188 ॥

केशिघाती नारदेष्टो, व्योमासुरविनाशकः ।
अक्रूरभक्तिसं(म्)राद्ध- पादरेणुमहानिधिः ॥ 189 ॥

रथावरोहशुद्धात्मा, गोपिमानसहारकः ।
हृदसन्दर्शिताशेष- वैकुण्ठाक्रूरसं(म्)स्तुतः ॥ 190 ॥

मथुरागमनोत्साहो, मथुराभाग्यभाजनम् ।
मथुरानगरीशोभा- दर्शनोत्सुकमानसः ॥ 191 ॥

दुष्टरञ्जकघाती च, वायकार्चितविग्रहः ।
वस्त्रमालासुशोभाङ्गः(ख), कुब्जालेपनभूषितः ॥ 192 ॥

कुब्जासुररूपकर्ता च, कुब्जारतिवरप्रदः ।
प्रसादरूपसन्तुष्टो- हरकोदण्डखण्डनः ॥ 193 ॥

शकलाहतकं(म्)साप्त- धनूरक्षकसैनिकः ।
जाग्रत्स्वप्नभयव्याप्त- मृत्युलक्षणबोधकः ॥ 194 ॥

मथुरामल्ल ओजस्वी, मल्लयुद्धविशारदः ।
सद्यः(ख) कुवल्यापीड- घाती चाणूरमर्दनः ॥ 195 ॥

लीलाहतमहामल्लः(श), शलतोशलघातकः ।
कं(म्)सान्तको जितामित्रो, वसुदेवविमोचकः ॥ 196 ॥

ज्ञाततत्त्वपितृज्ञान- मोहनामृतवाङ्मयः ।
उग्रसेनप्रतिष्ठाता, यादवाधिविनाशकः ॥ 197 ॥

नन्दादिसान्त्वनकरो, ब्रह्मचर्यव्रते स्थितः ।
गुरुशुश्रूषणपरो, विद्यापारमितेश्वरः ॥ 198 ॥

सान्दीपनिमृतापत्य- दाता कालान्तकादिजित् ।
गोकुलाश्वासनपरो, यशोदानन्दपोषकः ॥ 199 ॥

गोपिकाविरहव्याज- मनोगतिरतिप्रदः ।
समोद्धवभ्रमरवाक्, गोपिकामोहनाशकः ॥ 200 ॥

कुब्जारतिप्रदोऽक्रूर- पवित्रीकृतभूगृहः ।
पृथादुःखप्रणेता च, पाण्डवानां(म्) सुखप्रदः ॥ 201 ॥

दशमस्कन्धोत्तरार्ध- नामानि

निरोधलीला

जरासन्धसमानीत- सैन्यघातविचारकः ।
यवनव्याप्तमथुरा- जनदत्तकुशस्थलिः ॥ 202 ॥

द्वारकाद्भुतनिर्माण- विस्मापितसुरासुरः ।
मनुष्यमात्रभोगार्थ- भूम्यानीतेन्द्रवैभवः ॥ 203 ॥

यवनव्याप्तमथुरा- निर्गमानन्दविग्रहः ।
मुचुकुन्दमहाबोध- यवनप्राणदर्पहा ॥ 204 ॥

मुचुकुन्दस्तुताशेष- गुणकर्ममहोदयः ।
फलप्रदानसन्तुष्टिर्- जन्मान्तरितमोक्षदः ॥ 205 ॥

शिवब्राह्मणवाक्याप्त- जयभीतिविभावनः ।
प्रवर्षणप्रार्थिताग्नि- दानपुण्यमहोत्सवः ॥ 206 ॥

रुक्मिणीरमणः(ख) काम- पिता प्रद्युम्नभावनः ।
स्यमन्तकमणिव्याज- प्राप्तजाम्बवतीपतिः ॥ 207 ॥

सत्यभामाप्राणपतिः(ख), कालिन्दीरतिवर्धनः ।
मित्रविन्दापतिः(स) सत्या- पतिर्वृषनिषूदनः ॥ 208 ॥

भद्रावाञ्छितभर्ता च, लक्ष्मणावरणक्षमः ।
इन्द्रादिप्रार्थितवध- नरकासुरसूदनः ॥ 209 ॥

मुरारिः(फ) पीठहन्ता च, ताम्रादिप्राणहारकः ।
षोडशस्त्रीसहस्रेशश्- छत्रकुण्डलदानकृत् ॥ 210 ॥

पारिजातापहरणो, देवेन्द्रमदनाशकः ।
रुक्मिणीसमसर्वस्त्री- साध्यभोगरतिप्रदः ॥ 211 ॥

रुक्मिणीपरिहासोक्ति- वाक्तिरोधानकारकः ।
पुत्रपौत्रमहाभाग्य- गृहधर्मप्रवर्तकः ॥ 212 ॥

शम्बरान्तकसत्पुत्र- विवाहहतरुक्मिकः ।
उषापहतपौत्रश्रीर्- बाणबाहुनिवारकः ॥ 213 ॥

शीतज्वरभयव्याप्त- ज्वरसं(म)स्तुतषड्गुणः ।
शङ्करप्रतियोद्धा च, द्वन्द्वयुद्धविशारदः ॥ 214 ॥

नृगपापप्रभेत्ता च, ब्रह्मस्वगुणदोषदृक् ।
विष्णुभक्तिविरोधैक- ब्रह्मस्वविनिवारकः ॥ 215 ॥

बलभद्राहितगुणो, गोकुलप्रीतिदायकः ।
गोपीस्नेहैकनिलयो, गोपीप्राणस्थितिप्रदः ॥ 216 ॥

वाक्यातिगामीयमुना- हलाकर्षणवैभवः ।
पौण्ड्रकत्याजितस्पर्धः(ख), काशिराजविभेदनः ॥ 217 ॥

काशीनिदाहकरणः(श), शिवभस्मप्रदायकः ।
द्विविदप्राणघाती च, कौरवाखर्वगर्वनुत् ॥ 218 ॥

लाङ्गलाकृष्टनगरी- सं(वँ)विग्राखिलनागरः ।
प्रपन्नाभयदः(स) साम्ब - प्राप्तसन्मानभाजनम् ॥ 219 ॥

नारदान्विष्टचरणो, भक्तिविक्षेपनाशकः ।
सदाचारैकनिलयः(स), सुधर्माध्यासितासनः ॥ 220 ॥

जरासन्धावरुद्धेन, विज्ञापितनिजक्लमः ।
मन्त्र्युद्धवादिवाक्योक्त- प्रकारैकपरायणः ॥ 221 ॥

राजसूयादिमखकृत्- सम्प्रार्थितसहायकृत् ।
इन्द्रप्रस्थप्रयाणार्थ- महत्सम्भारसम्भृतिः ॥ 222 ॥

जरासन्धवधव्याज- मोचिताशेषभूमिपः ।
सन्मार्गबोधको यज्ञ- क्षितिवारणतत्परः ॥ 223 ॥

शिशुपालहतिव्याज- जयशापविमोचकः ।
दुर्योधनाभिमानाब्धि- शोषबाणवृकोदरः ॥ 224 ॥

महादेववरप्राप्त- पुरशाल्वविनाशकः ।

दन्तवक्त्रवधव्याज- विजयाघौघनाशकः ॥ 225 ॥

विद्रुथप्राणहर्ता, न्यस्तशस्त्रास्त्रविग्रहः ।
उपधर्मविलिप्ताङ्ग- सूतघाती वरप्रदः ॥ 226 ॥

बल्वलप्राणहरण- पालितर्षिश्रुतिक्रियः ।
सर्वतीर्थाघनाशार्थ- तीर्थयात्राविशारदः ॥ 227 ॥

ज्ञानक्रियाविभेदेष्ट- फलसाधनतत्परः ।
सारथ्यादिक्रियाकर्ता, भक्तवश्यत्वबोधकः ॥ 228 ॥

सुदामारङ्गभार्यार्थ- भूम्यानीतेन्द्रवैभवः ।
रविग्रहनिमित्ताप्त- कुरुक्षेत्रैकपावनः ॥ 229 ॥

नृपगोपसमस्तस्त्री- पावनार्थाखिलक्रियः ।
ऋषिमार्गप्रतिष्ठाता, वसुदेवमखप्रियः ॥ 230 ॥

वसुदेवज्ञानदाता, देवकीपुत्रदायकः ।
अर्जुनस्त्रीप्रदाता च, बहुलाश्वस्वरूपदः ॥ 231 ॥

श्रुतदेवेष्टदाता च, सर्वश्रुतिनिरूपितः ।
महादेवाद्यतिश्रेष्ठो, भक्तिलक्षणनिर्णयः ॥ 232 ॥

वृकग्रस्तशिवत्राता, नानावाक्यविशारदः ।
नरगर्वविनाशार्थ- हतब्राह्मणबालकः ॥ 233 ॥

लोकालोकपरस्थान- स्थितबालकदायकः ।

द्वारकास्थमहाभोग- नानास्त्रीरतिवर्धनः ॥ 234 ॥

एकादशस्कन्धीय नामानि

मुक्तिलीला

मनस्तिरोधानकृत- व्यग्रस्त्रीचित्तभावितः ।

मुक्तिलीलाविहरणो, मौसलव्याजसं(म)हतिः ॥ 235 ॥

श्रीभागवतधर्मादि- बोधको भक्तिनीतिकृत् ।

उद्धवज्ञानदाता च, पञ्चविं(म)शतिधा गुरुः ॥ 236 ॥

आचारमुक्तिभक्त्यादि- वक्ता शब्दोद्भवस्थितिः ।

हं(म)सो धर्मप्रवक्ता च, सनकाद्युपदेशकृत् ॥ 237 ॥

भक्तिसाधनवक्ता च, योगसिद्धिप्रदायकः ।

नानाविभूतिवक्ता च, शुद्धधर्मावबोधकः ॥ 238 ॥

मार्गत्रयविभेदात्मा, नानाशङ्कानिवारकः ।

भिक्षुगीताप्रवक्ता च, शुद्धसाङ्ख्यप्रवर्तकः ॥ 239 ॥

मनोगुणविशेषात्मा, ज्ञापकोक्तपुरुरवाः ।

पूजाविधिप्रवक्ता च, सर्वसिद्धान्तबोधकः ॥ 240 ॥

लघुस्वमार्गवक्ता च, स्वस्थानगतिबोधकः ।

यादवाङ्गोपसं(म)हर्ता, सर्वाश्चर्यगतिक्रियः ॥ 241 ॥

द्वादशस्कन्धीय नामानि

आश्रयलीला

कालाधर्मविभेदार्थ- वर्णनाशनतत्परः ।

बुद्धो गुप्तार्थवक्ता च, नानाशास्त्रविधायकः ॥ 242 ॥

नष्टधर्ममनुष्यादि- लक्षणज्ञापनोत्सुकः ।
आश्रयैकगतिज्ञाता, कल्किः(ख) कलिमलापहः ॥ 243 ॥

शास्त्रवैराग्यसम्बोधो, नानाप्रलयबोधकः ।
विशेषतः(श) शुकव्याज- परीक्षिज्ज्ञानबोधकः ॥ 244 ॥
शुकेष्टगतिरूपात्मा, परीक्षिद्देहमोक्षदः ।
शब्दरूपो नादरूपो, वेदरूपो विभेदनः ॥ 245 ॥

व्यासः(श) शाखाप्रवक्ता च, पुराणार्थप्रवर्तकः ।
मार्कण्डेयप्रसन्नात्मा, वटपत्रपुटेशयः ॥ 246 ॥

मायाव्याप्तमहामोह- दुःखशान्तिप्रवर्तकः ।
महादेवस्वरूपश्च, भक्तिदाता कृपानिधिः ॥ 247 ॥

आदित्यान्तर्गतः(ख) कालो , द्वादशात्मासुपूजितः ।
श्रीभागवतरूपश्च, सर्वार्थफलदायकः ॥ 248 ॥

इतीदं(ङ्) कीर्तनीयस्य, हरेर्नामसहस्रकम् ।
पञ्चसप्ततिविस्तीर्ण(म्), पुराणान्तरभाषितम् ॥ 249 ॥

य एतत्प्रातरुत्थाय, श्रद्धावान् सुसमाहितः ।
जपेदर्थहितमतिः(स्), स गोविन्दपदं(वँ) व्रजेत् ॥ 250 ॥

सर्वधर्मविनिर्मुक्तः(स्), सर्वसाधनवर्जितः ।
एतद्धारणमात्रेण, कृष्णस्य पदवीं(वँ) व्रजेत् ॥ 251 ॥

हयविशितचित्तेन, श्रीभागवतसागरात् ।
समुद्धुतानि नामानि, चिन्तामणिनिभानि हि ॥ 252 ॥

कण्ठस्थितान्यर्थदीप्त्या, बाधन्तेऽज्ञानजं(न्) तमः ।
भक्तिं(म्) श्रीकृष्णदेवस्य , साधयन्ति विनिश्चितम् ॥ 253 ॥

किम् बहूक्तेन भगवान्, नामभिः(स्) स्तुतषड्गुणः ।
आत्मभावं(न्) नयत्याशु, भक्तिं(ञ्) च कुरुते दृढाम् ॥ 254 ॥

यः(ख्) कृष्णभक्तिमिह वाञ्छति साधनौघैर्-
नामानि भासुरयशशां(म्)सि जपेत्स नित्यम् ।
तं(वँ) वै हरिः(स्) स्वपुरुषं(ङ्) कुरुतेऽतिशीघ्र-
मात्मार्षणं(म्) समधिगच्छति भावतुष्टः ॥ 255 ॥

श्रीकृष्ण कृष्णसख वृष्णिवृषावनिर्धुग्-
राजन्यवं(म्)शदहनानपवर्गवीर्य ।
गोविन्द गोपवनिताव्रजभृत्यगीत,
तीर्थश्रवः(श्) श्रवणमङ्गल पाहि भृत्यान् ॥256 ॥

॥ इति श्रीभागवतसारसमुच्चये वैश्वानरोक्तं(म्)
श्रीवल्लभाचार्यविरचितं(म्) श्रीपुरुषोत्तमसहस्रनामस्तोत्रं(म्) सम्पूर्णम् ॥